

[Jørgen Gram.]

man som medlem af nævnet får sovet på det, som man siger, kan det godt være, at man dagen derpå vil tilføje et eller andet til det, man har sagt, eller tage en stilling, afvigende fra den, man i første øjeblik tog, da man pludselig stod overfor spørgsmålet. Det er dette, jeg har villet drage frem ved denne forhandling, fordi jeg på det daværende tidspunkt ikke vidste, at der skulle nedsættes et udvalg.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen siger, at 17 medlemmer skal være bestemmende for landets udenrigspolitik. Det er altfor megen ære at gøre disse 17 medlemmer, for de skal slet ikke være bestemmende. Det er regeringen, der bliver bestemmende. Der står, at regeringen skal rådføre sig med det udenrigspolitiske nævn; der står ikke, at den skal følge de råd, den får. Det er klart, at enhver siddende regering har, som den højtærede udenrigsminister sagde, ansvarfølelse overfor disse ting. Det har den nuværende regering ganske sikkert, og den tidligere udenrigsminister havde det og var på linie med den nuværende. De står i samme stilling og forsvarer naturligvis deres regerings handlinger.

Jørgen Jørgensen (Lejre): Jeg vil blot gerne atter fastslå, at dette lovforslag betyder en udvidelse af folkerepresentationens muligheder for at følge udenrigspolitikken. Det udenrigspolitiske nævn, der ifølge lovforslaget nedsættes, er ikke et nævn, der har besluttende myndighed, men et nævn, som er til rådighed for ministeriet, således at ministeriet kan give folketinget de oplysninger, det skønner bør gives, og nævnet kan afæske regeringen oplysninger, som nævnet skønner at folketinget bør have. Den sammenligning, det ærede medlem hr. Jørgen Gram drog mellem lovforslags behandling og nævnets forhold overfor regeringen, har, synes jeg, ingen relation til virkeligheden. I den almindelige administration er det regeringen, der træffer beslutninger med ansvar overfor folketinget. Det samme gælder i udenrigspolitiske spørgsmål, men i udenrigspolitiske spørgsmål, som i mange tilfælde er af større vigtighed og rækkevidde end de indenrigspolitiske, skal regeringen rådføre sig med udenrigsnævnet om spørgsmål, som måske på det pågældende

tidspunkt ikke egner sig for en almindelig offentlig drøftelse.

Udenrigsnævnet er overfor udenrigspolitikken en instans udover, hvad der ellers findes vedrørende lovgivningen indenfor de andre fagministerier, og den sammenligning, det ærede medlem drog, har derfor ingen som helst relation til virkeligheden.

Jeg glæder mig over, at folkerepresentationens ret til at blive orienteret om de vigtige udenrigspolitiske spørgsmål nu grundlovmæssigt er fastslået. Tinget får derved større mulighed for at føre problemer frem til drøftelse, når man i forvejen er blevet underrettet om, hvad der foreligger. Jeg lægger vægt på, at vi inden længe får en debat om de udenrigspolitiske spørgsmål; det er muligt, at vi i det udvalg, der nedsættes til behandling af dette lovforslag, eller i det udenrigspolitiske nævn kan overveje, hvornår tidspunktet er inde til at føre en sådan debat.

Spørgsmålet om nedsættelse af et snævrere udvalg indenfor udenrigsnævnet, som kunne være i kontakt med regeringen i udenrigspolitiske spørgsmål, synes jeg heller ikke rigtig har relation til de faktiske forhold. Noget sådant har for ganske nylig været drøftet i udenrigsnævnet, men sagen fandt ikke tilstrækkelig tilslutning, og der er vel ikke siden da sket nogen ændring i partiernes opfattelse.

Ole Bjørn Kraft: Jeg vil også gerne yde mit lille bidrag til forståelse af, hvordan situationen er nu. Det er fuldstændig rigtigt, at dette lovforslag og ikke mindst bestemmelsen i den ny forfatning betyder en meget stærk udvidelse af folkerepresentationens mulighed for at øve indflydelse på de udenrigspolitiske spørgsmål. Under en mindretalsregering har en folkerepresentation altid en betydelig mulighed for at øve denne indflydelse. En mindretalsregering vil ifølge sagens natur være ængstelig for at foretage sig noget, når den ikke er sikker på, at den har et flertal bag sig. Men for fremtiden er folkerepresentationens mulighed for at udøve indflydelse ikke alene knyttet til den kendsgerning, at regeringen ikke på forhånd har et flertal med sig. Hvis vi skulle få en flertalsregering i fremtiden, ville den nemlig være helt anderledes stillet, end fler-